TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2016. gada 13. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — LESD 45. pants — Darba ņēmēju brīva pārvietošanās — Dalībvalsts ierēdnis, kas ir pametis amatu valsts iestādē, lai strādātu citā dalībvalstī — Valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram šādā gadījumā tiek zaudētas tiesības uz vecuma pensiju, kas ir iegūtas civildienestā, un ar atpakaļejošu spēku tiek noteikta dalība vispārējās vecuma apdrošināšanas sistēmā

Lieta C-187/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas Administratīvā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 16. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 24. aprīlī, tiesvedībā

Joachim Pöpperl

pret

Land Nordrhein-Westfalen .

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], S. Rodins [*S. Rodin*] (referents) un J. Regans [*E. Regan*],

ģenerāladvokāts M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 14. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko iesniedza:

— *J. Pöpperl* vārdā – *J. Düsselberg, Rechtsanwalt*,

— *Land Nordrhein-Westfalen* vārdā – *R. Messal* un *C. Brammer*,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Möller*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Kellerbauer* un *D. Martin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 17. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz LESD 45. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Joachim Pöpperl* un *Land Nordrhein-Westfalen* (Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme, Vācija) par tiesību uz vecuma pensiju zaudēšanu pēc ierēdņa amata pamešanas, kuru ierēdnis bija ieņēmis minētajā federālajā zemē, lai strādātu citā dalībvalstī, kas nav Vācijas Federālā Republika.

Atbilstošās tiesību normas

3 *Beamtengesetz für das Land Nordrhein-Westfalen* (Ziemeļreinas-Vestfālenes Civildienesta likums) 28. panta 3. punktā ir noteikts:

"Pēc darba attiecību izbeigšanas agrākajam ierēdnim nav tiesību saņemt no darba devēja pabalstus, ja vien likumā nav noteikts citādi [..]."

4 *Sozialgesetzbuch Sechstes Buch* (Sociālā nodrošinājuma kodeksa Sestais sējums; turpmāk tekstā – "*SGB VI*") 8. pantā ir noteikts:

"(1) Apdrošināti ir arī

1. ar atpakaļejošu spēku apdrošinātie vai

2. [..]

Ar atpakaļejošu spēku apdrošinātie ir pielīdzināmi obligāti apdrošināmajiem.

(2) Ar atpakaļejošu spēku tiek apdrošinātas personas, kuras ir

1. ierēdņi un tiesneši, kas iecelti uz mūžu, uz noteiktu laiku vai uz pārbaudes laiku, profesionāli karavīri vai karavīri uz noteiktu laiku, kā arī sagatavošanas dienestā esoši pagaidu ierēdņi,

2. [..]

no apdrošināšanas bija vai tiek atbrīvoti, ja tie ir izbeiguši darba attiecības, kurās tie nebija ieguvuši atliktās ierēdņa pensijas tiesības, vai tās ir zaudējuši un nav pamatu iemaksu atlikšanai [..]. Apdrošināšana ar atpakaļejošu spēku attiecas uz laikposmu, kurā spēkā bija atbrīvojums no apdrošināšanas vai apdrošināšanas pienākuma neesamība (apdrošināšanas ar atpakaļejošu spēku laikposms). Apdrošināšanas izbeigšanas personas nāves gadījumā apdrošināšana ar atpakaļejošu spēku tiek veikta tikai tad, ja var izvirzīt tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

5 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *J. Pöpperl* bija pagaidu ierēdnis, kas bija nodarbināts Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē no 1978. gada 1. septembra līdz 1980. gada 30. aprīlim, un ierēdnis uz mūžu skolotāja statusā tajā pašā federālajā zemē no 1980. gada 1. augusta līdz 1999. gada 31. augustam.

6 *J. Pöpperl* pēc savas vēlēšanās atkāpās no šī ierēdņa amata 1999. gada 1. septembrī un tajā pašā mēnesī uzsāka skolotāja darbu Austrijā.

7 Pēc tam, kad viņš atteicās no sava ierēdņa statusa, *J. Pöpperl* ar atpakaļejošu spēku saskaņā ar *SGB VI* 8. pantu par laikposmu no 1978. gada 1. septembra līdz 1999. gada 1. septembrim tika iekļauts *Bundesversicherungsanstalt für Angestellte* (Federālā ierēdņu apdrošināšanas iestāde, Vācija), tagad *Deutsche Rentenversicherung Bund* (Vācijas pensiju apdrošināšanas sistēma – Federālā aģentūra, Vācija).

8 *J. Pöpperl* papildu apdrošināšanas iespēja *Versorgungsanstalt des Bundes und der Länder* (Federālā un zemju apdrošināšanas iestāde, Vācija) bija izslēgta atšķirībā no skolotājiem, kuriem nav ierēdņa statusa. *J. Pöpperl* bija iesniedzis sūdzību šajā ziņā, kuru Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme noraidīja ar 2009. gada 10. februāra lēmumu.

9 Līdz ar to *J. Pöpperl*, sasniedzot noteikto vecumu, ir tiesības uz vecuma pensiju atbilstoši *SGB VI* noteikumiem, un tās apjoms bija EUR 1050,67 mēnesī par laikposmiem, kuros notika mācības, studijas un no apdrošināšanas ar atpakaļejošu spēku, kaut gan, ja Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zemes tiesiskajā regulējumā būtu paredzēts, ka ierēdņa tiesības uz vecuma pensiju netiek zaudētas ierēdņa statusa zaudēšanas gadījumā, viņam par pilna laika darbu no 1978. gada 1. septembra līdz 1999. gada 31. augustam būtu tiesības uz vecuma pensiju EUR 2263,03 apmērā mēnesī. Studiju laikposmu ņemšana vērā, tāpat kā tas bija attiecībā uz iepriekšējās darba vietas laikposmiem, palielinātu šo apjomu līdz EUR 2728,18 mēnesī.

10 Pēc *J. Pöpperl* lūguma šajā ziņā Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme ar 2013. gada 25. aprīļa lēmumu viņu informēja, ka, tā kā viņš bija atteicies no ierēdņa statusa, viņš nevarēja pretendēt uz tiesībām saņemt vecuma pensiju šādā statusā un viņam tika piemērota apdrošināšana ar atpakaļejošu spēku par visu viņa nodarbinātības ilgumu šīs federālās zemes dienestā.

11 *J. Pöpperl* apstrīdēja šo lēmumu iesniedzējtiesā, apgalvojot, ka apdrošināšanas ar atpakaļejošu spēku pienākums ir pretrunā ar Savienības tiesībām, it īpaši ar LESD 45. pantu.

12 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda iesākumā, ka tostarp EUR 1677,51 starpība attiecībā uz vecuma pensijas izmaksām, kura ir radusies, kā tas izriet no šī sprieduma 9. punkta, no apdrošināšanas ar atpakaļejošu spēku pienākuma, kas ir paredzēts attiecīgās dalībvalsts tiesiskajā regulējumā, var apgrūtināt piekļuvi darba tirgum citā dalībvalstī, jo tiesību uz civildienesta vecuma pensiju zaudēšana var atturēt ierēdņus no darba meklēšanas citā dalībvalstī.

13 Tomēr, šīs tiesas ieskatā, Vācijas tiesībās pastāv pamatotas atšķirības starp ierēdņu vecuma pensijas sistēmu un vispārējo vecuma pensijas sistēmu. Darba tiesiskās attiecības civildienestā esot balstītas uz nodarbinātības uz mūžu principu, un salīdzinājumā ar citiem darba ņēmējiem ierēdnis esot saistīts ar savu darba devēju īpašā veidā un visaptverošāk. Tiesību uz vecuma pensiju un atbilstošā darba devēja uzturēšanas pienākuma pret ierēdni pamatu veidojot ierēdnim uzliktais pienākums saistībā ar viņa pieņemšanu darbā civildienestā pilnībā sevi ziedot darba ņēmēja dienestam, kurš šīs darbaspējas varēs izmantot principā uz mūžu. Tiklīdz ierēdnis pārtrauc publisko darba tiesisko saikni, parasti tas nozīmē uzturēšanas pienākuma un ar to saistītā rūpības pienākuma izbeigšanos.

14 Šīm atšķirībām vai raksturiezīmēm atbilstoši iesniedzējtiesas paskaidrojumiem atbilst atšķirības sociālā nodrošinājuma sistēmās, kuras savukārt rada atšķirības vecuma pensiju izmaksu summu apmēros.

15 Tādējādi ierēdņu vecuma pensija lielā mērā esot atkarīga no izdienas gadu skaita, ar sistēmu atalgojot par gadu skaitu, kurus ierēdnis ir nostrādājis savam darba devējam. Apmaiņā ierēdnis piekrīt tam, ka viņa bruto atalgojums viņa profesionālās darbības laikā parasti ir zemāks nekā darbiniekam ar tādu pašu kvalifikāciju, kurš strādā tajā pašā nozarē. Turpretī vispārējā vecuma apdrošināšanas sistēmā vecuma pensija tiekot principā aprēķināta, ņemot par pamatu apdrošināto bruto atalgojumu par katru kalendāro gadu, tos pārvēršot atalgojuma punktos.

16 Turpinot attiecībā uz apdrošināšanu ar atpakaļejošu spēku ierēdnim, kam šajā lietā ir skolotāja statuss, kas ir pametis savu amata vietu, iesniedzējtiesa norāda, ka šīs apdrošināšanas mērķis ir radīt ierēdnim stāvokli, kādā viņš būtu atradies, ja visu savu ierēdņa karjeras laiku viņš būtu veicis iemaksas vispārējā vecuma apdrošināšanas sistēmā.

17 Iesniedzējtiesa turklāt norāda, ka ar Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē piemērojamo tiesisko regulējumu *J. Pöpperl* nebija citas izvēles, kā vien atteikties no sava ierēdņa statusa, ja viņš vēlējās uzsākt jaunas darba tiesiskās attiecības Austrijā. Atšķirībā no situācijas, kāda būtu darba devēja maiņas gadījumā Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā, piemēram, no vienas federālās zemes uz citu vai no federālās zemes iestādes uz Federālās valsts iestādi, nepastāvot rotācijas vai norīkojuma iespējas citas dalībvalsts civildienestā, vienlaikus saglabājot jau iegūtās pensijas tiesības.

18 Šādos apstākļos *Verwaltungsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas Administratīvā tiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai LESD 45. pants ir interpretējams tādējādi, ka ar to ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram persona, kam ir ierēdņa statuss dalībvalstī, savas civildienesta darba attiecību laikā iegūtās atliktās vecuma pensijas tiesības (ierēdņu sociālā nodrošinājuma sistēmas pensijas) zaudē, jo tā, uzsākot jaunas darba attiecības citā dalībvalstī, ir atbrīvota no darba civildienestā pēc pašas vēlēšanās, ja valsts tiesībās ir arī paredzēts, ka šī persona tiek arī apdrošināta ar atpakaļejošu spēku valsts pensiju apdrošināšanas sistēmā, par pamatu ņemot civildienesta darba attiecībās maksāto atalgojumu, bet no tās izrietošās pensijas tiesības ir zemākas par zaudētajām atliktajām pensijas tiesībām, kuras šī persona ir zaudējusi?

2) Apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā – attiecībā uz visiem vai noteiktiem ierēdņiem –, vai LESD 45. pants ir interpretējams tādējādi, ka, ja valsts tiesību aktos nav noteikts citādi, iestādei, kurā attiecīgais ierēdnis bija nodarbināts iepriekš, tam vai nu ir jāizmaksā pensija, par pamatu ņemot darba attiecību civildienestā laikā uzkrāto pensijas aprēķinā izmantojamo darba stāžu un atskaitot no kompensējošās apdrošināšanas izrietošās pensijas tiesības, vai arī citādā veidā finansiāli jākompensē pensijas samazinājums, kaut arī saskaņā ar valsts tiesībām var izvēlēties tikai saskaņā ar šīm tiesībām paredzētos pensijas maksājumus?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

19 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 45. pants ir interpretējams tādējādi, ka ar to ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram tāda persona ar ierēdņa statusu dalībvalstī, kura brīvprātīgi pamet savu amatu, lai strādātu citā dalībvalstī, zaudē savas tiesības uz vecuma pensiju atbilstoši ierēdņu vecuma pensiju sistēmai un tiek apdrošināta ar atpakaļejošu spēku vispārējā vecuma pensiju apdrošināšanas sistēmā, atbilstoši kurai rodas tiesības uz vecuma pensiju, kas ir zemākas nekā tās, kuras rastos no iepriekš minētajām tiesībām.

20 Iesākumā ir jānorāda, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka prasītājs pamatlietā nevis saistībā ar LESD 45. panta pārkāpumu apstrīd šādu tiesību uz vecuma pensiju zaudējumu atbilstoši ierēdņu vecuma pensiju sistēmai, kas ir noticis tādēļ, ka viņš ir pametis savas amata funkcijas Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē, bet gan apmēra starpību starp pensijas tiesībām, kādas viņš ir ieguvis amata atstāšanas brīdī atbilstoši šai sistēmai, un tām tiesībām, kādas viņam pienākas kopš tā laika saskaņā ar vispārējo vecuma apdrošināšanas sistēmu.

21 Līdz ar to pirmais prejudiciālais jautājums ir jāsaprot tādējādi, ka iesniedzējtiesai ir šaubas par tāda valsts tiesiskā regulējuma kā pamatlietā, ciktāl tā sekas ir minētā pensijas apmēra atšķirība, saderību ar LESD 45. pantu.

22 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai arī dalībvalstis saglabā kompetenci savas sociālā nodrošinājuma sistēmas organizēšanā, tām, izmantojot šīs pilnvaras, tomēr ir jāievēro Savienības tiesības, it īpaši LESD tiesību normas par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un tiesībām veikt uzņēmējdarbību (skat. spriedumus, 2008. gada 1. aprīlis, *Gouvernement de la Communauté française et gouvernement wallon*, C-212/06, EU:C:2008:178, 43. punkts, kā arī 2016. gada 21. janvāris, Komisija/Kipra, C-515/14, EU:C:2016:30, 38. punkts).

23 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru visu līguma nosacījumu par personu brīvu pārvietošanos mērķis ir atvieglot Eiropas Savienības pilsoņu visa veida nodarbinātību visā Savienības teritorijā un aizliegt pasākumus, kas varētu radīt šiem pilsoņiem neizdevīgāku situāciju, ja viņi vēlas veikt saimniecisko darbību citas dalībvalsts teritorijā, kas nav viņu izcelsmes valsts. Šādā kontekstā dalībvalstu pilsoņiem tostarp ir ar Līgumu tieši piešķirtas tiesības atstāt savu izcelsmes valsti, lai dotos uz citas dalībvalsts teritoriju, un tur uzturēties, lai veiktu saimniecisku darbību (skat. spriedumus, 1995. gada 15. decembris, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, 94. un 95. punkts; 2008. gada 1. aprīlis, *Gouvernement de la Communauté française et gouvernement wallon*, C-212/06, EU:C:2008:178, 44. punkts, kā arī 2016. gada 21. janvāris, Komisija/Kipra, C-515/14, EU:C:2016:30, 39. punkts).

24 Lai gan Savienības primārajās tiesībās apdrošinātajai personai nevar tikt garantēts, ka pārvietošanās uz citu dalībvalsti, kas nav tās izcelsmes dalībvalsts, ir neitrāla sociālā nodrošinājuma, īpaši veselības apdrošināšanas pabalstu un vecuma pensiju, jomā, šāda pārvietošanās, ņemot vērā starp dalībvalstu sistēmām un tiesību aktiem pastāvošās atšķirības, katrā konkrētā gadījumā attiecīgajai personai var būt vairāk vai mazāk izdevīga vai neizdevīga sociālās aizsardzības ziņā; no pastāvīgās judikatūras izriet, ka gadījumā, ja valsts tiesiskā regulējuma piemērošana ir mazāk izdevīga, šis tiesiskais regulējums atbilst Savienības tiesībām vienīgi tad, ja šis valsts tiesiskais regulējums nerada attiecīgajam darba ņēmējam neizdevīgāku situāciju, salīdzinot ar tiem darba ņēmējiem, kas visas savas darbības veic dalībvalstī, kurā tas tiek piemērots, un ja tā rezultātā sociālā nodrošinājuma iemaksas netiek maksātas, nesaņemot pretī labumu (skat. spriedumu, 2016. gada 21. janvāris, Komisija/Kipra, C-515/14, EU:C:2016:30, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Tādējādi Tiesa ir atkārtoti lēmusi, ka LESD 45. un 48. panta mērķis netiktu sasniegts, ja pārvietošanās brīvības tiesību izmantošanas dēļ darba ņēmējiem būtu jāzaudē sociālā nodrošinājuma priekšrocības, kas tiem ir garantētas vienas dalībvalsts tiesību aktos (skat. spriedumus, 2008. gada 1. aprīlis, *Gouvernement de la Communauté française et gouvernement wallon*, C-212/06, EU:C:2008:178, 46. punkts, kā arī 2016. gada 21. janvāris, Komisija/Kipra, C-515/14, EU:C:2016:30, 41. punkts).

26 Turklāt saskaņā ar Tiesas judikatūru LESD 45. un 48. panta mērķis tostarp ir izvairīties, ja vien tam nav objektīva pamatojuma, no tā, ka pret darba ņēmēju, kurš, izmantodams savas tiesības brīvi pārvietoties, ir strādājis vairākās dalībvalstīs, izturētos mazāk labvēlīgi nekā pret darba ņēmēju, kurš visu karjeru ir īstenojis vienā vienīgā dalībvalstī (skat. spriedumus, 2011. gada 30. jūnijs, *da Silva Martins*, C-388/09, EU:C:2011:439, 76. punkts, un 2016. gada 21. janvāris, Komisija/Kipra, C-515/14, EU:C:2016:30, 42. punkts).

27 Ir acīmredzams, kā to arī ir norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 41.–43. punktā, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes ierēdnim, ja tas pirms pensionēšanās pamet savu amatu, lai strādātu privātajā sektorā Vācijas Federatīvajā Republikā vai lai strādātu citā dalībvalstī, viņam ir jāatsakās no ierēdņa statusa, tas nozīmē, ka neatkarīgi no laikposma, kādu viņš ir nostrādājis šajā statusā, pirmkārt, viņš zaudēs ierēdņu vecuma pensiju atbilstoši ierēdņu vecuma pensiju sistēmai un, otrkārt, viņš tiks apdrošināts ar atpakaļejošu spēku vispārējā vecuma pensiju apdrošināšanas sistēmā, ar ko rodas tiesības uz vecuma pensiju, kuras apmērs ir ievērojami zemāks nekā tas, kāds izrietētu no zaudētajām tiesībām.

28 Šāds tiesiskais regulējums ir kvalificējams par darba ņēmēju pārvietošanās brīvības ierobežojumu, jo, lai gan tas ir piemērojams arī Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes ierēdņiem, kuri pamet savu amatu, lai strādātu privātajā sektorā savā izcelsmes dalībvalstī, tas var traucēt vai atturēt šos ierēdņus atstāt izcelsmes dalībvalsti, lai pieņemtu darba piedāvājumu citā dalībvalstī. Minētais tiesiskais regulējums tieši ietekmē Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes ierēdņu piekļuvi darba tirgum dalībvalstīs, kas nav Vācijas Federatīvā Republika, un līdz ar to tas var radīt šķērsli darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai (šajā ziņā skat. spriedumus, 1995. gada 15. decembris, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, 98.–100. un 103. punkts, kā arī 2016. gada 21. janvāris, Komisija/Kipra, C-515/14, EU:C:2016:30, 47. punkts).

29 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts pasākumus, kas var apgrūtināt vai padarīt mazāk pievilcīgu Līgumā garantēto pamatbrīvību izmantošanu, var tomēr pieļaut ar nosacījumu, ka tiem ir vispārēju interešu mērķis, ka tie ir atbilstoši, lai nodrošinātu tā īstenošanu, un ka tie nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu iecerēto mērķi (skat. it īpaši spriedumu 2013. gada 12. septembris, *Konstantinides*, C-475/11, EU:C:2014:542, 50. punkts).

30 Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme un Vācijas valdība apgalvo, ka valsts tiesiskais regulējums pamatlietā ir attaisnots ar tā likumīgo mērķi garantēt pareizu valsts pārvaldes darbību tajā ziņā, ka tā mērķis tostarp esot nodrošināt ierēdņu uzticamību, kā arī civildienesta turpinātību un stabilitāti. Tiesas sēdē Tiesā Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā zeme precizēja, ka šis mērķis ir izvirzīts attiecībā uz valsts pārvaldi vispār un konkrēti Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajai zemei.

31 Šajā ziņā nav vajadzības izteikties par jautājumu, vai pareiza valsts pārvaldes darbība ir primārs vispārējo interešu apsvērums, ar ko var attaisnot darba ņēmēju pārvietošanās brīvības ierobežojumu, un ir jāatgādina, ka jebkurā gadījumā šādam ierobežojumam ir jābūt piemērotam šāda mērķa īstenošanai un tas nevar nepārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai to sasniegtu.

32 Tiesa, ka valsts tiesiskais regulējums pamatlietā tajā ziņā, ka ar to var atturēt ierēdni pamest valsts pārvaldi un tādējādi nodrošināt personāla turpinātību, ar ko garantē šīs pārvaldes funkciju īstenošanas stabilitāti, varētu būt piemērots šī minētās pārvaldes pareizas darbības mērķa īstenošanai.

33 Tomēr saskaņā ar Tiesas judikatūru valsts tiesiskais regulējums, kā arī dažādi atbilstošie tiesību akti ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanai vienīgi tad, ja tie patiesi atbilst rūpēm to sasniegt saskanīgi un konsekventi (šajā ziņā skat. spriedumus, 2009. gada 10. marts, *Hartlauer*, C-169/07, EU:C:2009:141, 55. punkts, kā arī 2009. gada 19. maijs, *Apothekerkammer des Saarlandes* u.c., C-171/07 un C-172/07, EU:C:2009:316, 42. punkts).

34 Šajā ziņā galu galā tikai valsts tiesa vienīgā ir kompetenta izvērtēt pamatlietas faktus un interpretēt valsts tiesisko regulējumu, un tai ir jānosaka, vai un kādā mērā tas atbilst šīm prasībām (šajā ziņā skat. spriedumus, 1989. gada 13. jūlijs, *Rinner-Kühn*, 171/88, EU:C:1989:328, 15. punkts; 2003. gada 23. oktobris, *Schönheit* un *Becker*, C-4/02 un C-5/02, EU:C:2003:583, 82. punkts, kā arī 2013. gada 26. septembris, *Ottica New Line di Accardi Vincenzo*, C-539/11, EU:C:2013:591, 48. punkts).

35 Tomēr Tiesas, kas ir aicināta sniegt iesniedzējtiesai noderīgu atbildi, kompetencē ir tai sniegt norādes, kuras izriet no pamatlietas materiāliem, kā arī no tai iesniegtajiem rakstveida un mutvārdu apsvērumiem, lai šī tiesa varētu pieņemt nolēmumu (spriedumi, 2003. gada 20. marts, C-187/00, EU:C:2003:168, 52. punkts; 2003. gada 23. oktobris, *Schönheit* un *Becker*, C-4/02 un C-5/02, EU:C:2003:583, 83. punkts, kā arī 2013. gada 26. septembris, *Ottica New Line di Accardi Vincenzo*, C-539/11, EU:C:2013:591, 49. punkts).

36 Šajā ziņā ir jānorāda, kā tas izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem un tostarp no Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes mutvārdu paskaidrojumiem, federālās zemes ierēdnis var, ja viņš piekrīt viņa rotācijai, pamest savu amatu minētajā federālajā zemē, lai pieņemtu darba piedāvājumu iestādē citā federālajā zemē vai Federālās valsts līmenī, viņam nepiemērojot ar

atpakaļejošu spēku vispārējās vecuma apdrošināšanas sistēmu, tam līdz ar to ļaujot iegūt tiesības uz vecuma pensiju, kas ir augstākas nekā tās, kuras izriet no šīs sistēmas un salīdzināmas ar tiesībām, kādas viņš būtu ieguvis pie sākotnējā darba devēja valsts iestādē.

37 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka mērķis nodrošināt pareizu valsts pārvaldes darbību attiecībā uz Ziemeļreinas-Vestfālenes federālo zemi, tostarp veicinot ierēdņu uzticību civildienestam, šķiet, netiek sasniegts saskanīgā un konsekventā veidā, ciktāl ierēdnis rotācijas gadījumā var saņemt augstākas pensijas tiesības, salīdzinot ar pensiju, kādu viņš iegūtu atbilstoši apdrošināšanai ar atpakaļejošu spēku vispārējās vecuma apdrošināšanas sistēmā, pat ja viņš pamet valsts iestādi, kurā viņš ir veicis savas funkcijas, lai pārietu uz citu federālo zemi vai Federālās valsts iestādi. Tādējādi valsts tiesiskais regulējums pamatlietā nav tāds, ar kuru jebkuros apstākļos var atturēt ierēdņus pamest Ziemeļreinas-Vestfālenes federālās zemes iestādes.

38 No tā izriet, ka minēto tiesisko regulējumu nevar uzskatīt par tādu, kas ir piemērots, lai garantētu pareizas valsts pārvaldes darbības mērķa īstenošanu attiecībā uz Ziemeļreinas-Vestfālenes federālo zemi. Tādējādi to nevar attaisnot ar šo mērķi.

39 Attiecībā uz mērķi nodrošināt pareizu valsts pārvaldes darbību Vācijā vispār pietiek konstatēt, ka, pat ja pieņemtu, ka tiesiskais regulējums pamatlietā būtu piemērots šāda mērķa sasniegšanai, šis regulējums pārsniedz to, kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai.

40 Atbilstoši minētajam tiesiskajam regulējumam, ja ierēdnis, kas ir nostrādājis minētajā civildienestā vairāk nekā 20 gadus, pamet savu amatu pirms pensionēšanās, viņš zaudē visas tiesības uz vecuma pensiju, kas atbilst stāža gadiem, kurus viņš ir nostrādājis atbilstoši ierēdņu vecuma pensijas sistēmai, kā arī viņš tiek apdrošināts ar atpakaļejošu spēku vispārējā vecuma apdrošināšanas sistēmā, kura sniedz tiesības uz vecuma pensiju, kas ir ievērojami zemākas nekā tās, kuras izrietētu no iepriekš minētajām tiesībām. Turklāt no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka saskaņā ar atsevišķu federālo zemju tiesībām bijušie ierēdņi, kas ir pametuši šo zemju civildienestu, var saglabāt atbilstoši ierēdņu vecuma pensiju apdrošināšanas shēmai iegūtās tiesības, kas ir mazāk ierobežojošs pasākums nekā tiesiskais regulējums pamatlietā.

41 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 45. pants ir interpretējams tādējādi, ka ar to ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram persona ar ierēdņa statusu dalībvalstī, kura brīvprātīgi pamet savu amatu, lai strādātu citā dalībvalstī, zaudē tiesības uz vecuma pensiju atbilstoši ierēdņu vecuma pensiju sistēmai un tiek apdrošināta ar atpakaļejošu spēku vispārējā vecuma pensiju apdrošināšanas sistēmā, ar ko rodas tiesības uz vecuma pensiju, kas ir zemākas nekā tās, kuras rastos no iepriekš minētajām tiesībām.

Par otro jautājumu

42 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, kādi secinājumi apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā ir jāizdara, lai izpildītu LESD 45. panta prasības.

43 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstīgas interpretācijas princips prasa, lai valstu tiesas, ņemot vērā valsts tiesības kopumā un piemērojot tajās atzītās interpretācijas metodes, veiktu visas to kompetencē ietilpstošās darbības, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti un rastu risinājumu, kas atbilstu to mērķim (šajā ziņā skat. spriedumus, 2012. gada 24. janvāris, *Dominguez*, C-282/10, EU:C:2012:33, 27. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2015. gada 11. novembris, *Klausner Holz Niedersachsen*, C-505/14, EU:C:2014:742, 34. punkts).

44 Protams, šim principam, ka valsts tiesības ir jāinterpretē atbilstīgi, ir zināmas robežas. Tādējādi valsts tiesas pienākuma ņemt vērā Savienības tiesību saturu, interpretējot un piemērojot attiecīgās valsts tiesību normas, robežas nosaka vispārējie tiesību principi, un minētais pienākums nevar būt pamats

valsts tiesību *contra legem* interpretācijai (šajā ziņā skat. spriedumus, 2008. gada 15. aprīlis, *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 100. punkts, un 2014. gada 15. janvāris, *Association de médiation sociale*, C-176/12, EU:C:2014:2, 39. punkts).

45 Ja šāda atbilstīga piemērošana nav iespējama, valsts tiesai ir pienākums pilnībā piemērot Savienības tiesības un aizsargāt tiesības, kas ar tām ir piešķirtas indivīdiem, vajadzības gadījumā nepiemērojot jebkādu tādu valsts tiesību normu, ciktāl tās piemērošana lietas apstākļos izraisītu Savienības tiesībām pretēju rezultātu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2007. gada 18. decembris, *Frigerio Luigi & C.*, C-357/06, EU:C:2014:818, 28. punkts).

46 Tiklīdz valsts tiesībās pretrunā Savienības tiesībām ir paredzēta atšķirīga attieksme dažādu personu grupu starpā, mazāk labvēlīgo attieksmi saņēmušās grupas locekļiem ir jāpiemēro tāda pati attieksme kā pārejām ieinteresētajām personām. Privileģētajai kategorijai piederīgajām personām piemērojamā kārtība ir vienīgā pareizā atsauces sistēma, ja nav notikusi pareiza Savienības tiesību piemērošana (šajā ziņā skat. spriedumus, 1999. gada 26. janvāris, *Terhoeve*, C-18/95, EU:C:1999:22, 57. punkts; 2011. gada 22. jūnijs, *Landtová*, C-399/09, EU:C:2011:415, 51. punkts, kā arī 2014. gada 19. jūnijs, *Specht* u.c., no C-501/12 līdz C-506/12, C-540/12 un C-541/12, EU:C:2014:2005, 95. punkts).

47 Kā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu un kā tas jau ir norādīts šī sprieduma 36. punktā, gadījumā, ja tiek mainīts darba devējs civildienestā Vācijas teritorijā, piemēram, no vienas federālās zemes uz citu vai no vienas federālās zemes iestādes uz Federālās valsts iestādi, ieinteresētajām personām ir tiesības uz vecuma pensiju, kas ir salīdzināmas ar tiesībām, kuras tās ir ieguvušas pie sākotnējā darba devēja civildienestā. Tātad šīs ir tiesību normas, kas veido pareizo atsauces sistēmu.

48 Līdz ar to Vācijas ierēdņiem, kuri ir atteikušies no sava statusa ar mērķi strādāt līdzīgu darbu citā dalībvalstī, kas nav Vācijas Federatīvā Republika, ir jābūt arī tiesībām uz vecuma pensiju, kas pielīdzināmas tām, kuras tie ir ieguvuši pie sākotnējā darba devēja valsts dienestā.

49 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka LESD 45. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai ir jānodrošina šī panta pilnīga efektivitāte un jāpiešķir darba ņēmējiem, kuri atrodas tādā situācijā kā pamatlietā, tiesības uz vecuma pensiju, kas ir salīdzināmas tiesībām, kādas ir ierēdņiem, kuri saglabā tiesības uz vecuma pensiju, lai gan ir bijusi darba ņēmēja maiņa valsts dienestā, atbilstoši stāža gadiem, ko viņi ir nostrādājuši, interpretējot valsts tiesības atbilstoši minētajam pantam, vai, ja šādu interpretāciju nav iespējams veikt, nepiemērojot jebkuru tam pretēju valsts tiesību normu, lai piemērotu tādu pašu kārtību kā minētajiem ierēdņiem piemērojamā.

Par tiesāšanās izdevumiem

50 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) LESD 45. pants ir interpretējams tādējādi, ka ar to ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, atbilstoši kuram persona ar ierēdņa statusu dalībvalstī, kura brīvprātīgi pamet savu amatu, lai strādātu citā dalībvalstī, zaudē tiesības uz vecuma pensiju atbilstoši ierēdņu vecuma pensiju sistēmai un tiek apdrošināta ar atpakaļejošu spēku vispārējā vecuma pensiju apdrošināšanas sistēmā, ar ko rodas tiesības uz vecuma pensiju, kas ir zemākas nekā tās, kuras rastos no iepriekš minētajām tiesībām;

2) **LESD 45. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai ir jānodrošina šī panta pilnīga efektivitāte un jāpiešķir darba ņēmējiem, kuri atrodas tādā situācijā kā pamatlietā, tiesības uz vecuma pensiju, kas ir salīdzināmas tiesībām, kādas ir ierēdņiem, kuri saglabā tiesības uz vecuma pensiju, lai gan ir bijusi darba ņēmēja maiņa valsts dienestā, atbilstoši stāža gadiem, ko viņi ir nostrādājuši, interpretējot valsts tiesības atbilstoši minētajam pantam, vai, ja šādu interpretāciju nav iespējams veikt, nepiemērojot jebkuru tam pretēju valsts tiesību normu, lai piemērotu tādu pašu kārtību kā minētajiem ierēdņiem piemērojamā.**

[Paraksti]